

«Биз миллий маданиятилизниң асл бойликларини қайтарибина қолмай, айни пайтда бу билан бутун инсониятниң маънавий дунёсини ҳам бойитаяпмиз».

SHU AZIZ VATAN — BARCHAMIZNIKI

О'ЗВЕКИСТОН НОВОЗИ

IJTIMOIY-
SIYOSIY
GAZETA

• 2007-yil • 21-avgust • Seshanba • 99 (27.744) • www.uzbekistonovozi.uz • 1918-yil 21-iyundan chiqa boshlagan

1997 йил 21 август... Бу сана кўхна Бухоронинг янги тарихига зарҳа ҳарфлар билан ёзилгани рост. Бундан ўн йил муддадм Коровубозорнинг кўм барҳанлари орасида салобатли, гигант корхона қад роствлаганида милиятимиз куч-кудратига шубҳа билан қарайдигандар ҳам бўлди. Ушандар улар бобокалонимиз Амир Темурнинг: «Куч-кудратимизга шубҳаниз бўсса, биз юрган иморатларга боин!» деган пурмашо сўзларини ўнгтан булсалар ахабмас...

Марказий Осиёда энг йирик бўлган бу корхона бор-йўғи 3,5 йилда бўйича этилди. Курништа малиякатимизнинг энг сара курунчилари жалб этилди. Шахсан Президентимизнинг ўзлари Коровубозорга бир неча бор келиб, корхона курилшининг бориши билан танишилар, маслаҳатларини берди.

Бугун корхонада тайёрланётган маъсулотлар иқтисодиётимиз ривоҷида мумхин аҳамият касб этилди. У бу давр ичидаги мўлжалдаги лойҳа кувватига чиқиб одди. Биргина углероддордом хомашинни қайта ишаш сурʼати 2006 йилнинг шу даврига нисбатан 117,1 фюзни ташкил этилди. Жорӣ йилнинг биринчи ярмида 268 миллиард сўмлик нефть маъсулотлари иштемолчига жўтапти.

Завод ёнда саҳрода шинамигина шаҳарни ҳам вуҳудга келди. Ҳозир корхона ичинидаги 426 та замонавий коттежларда яшамоқдалар. Шунингдек, 112 та ён оиласа ҳам замонавий ёткоҳона куриб берилди.

Истиклол тифайли чўл кўйинда қад роствлаган корхонанинг эртаси порлок. Буни бу ердаги жўйини меҳнат, замонавий Ватан равнани йўлидаги ҳамоқиатлиги исботлаб турибди.

(Ўз мухбиришимиз).

МАЛЛАКАТИЗНИНГ ИҚТИСОДИЙ ТАЯНЧЛАРИДАН БИРИ

БУХОРО НЕФТНИ ҚАЙТА ИШЛАШ ЗАВОДИННИНГ ИШГА ТУШГАНИГА 10 ЙИЛ ТЎЛДИ

ИПАК ШАҲРИ, ЮРАК ШАҲРИ

БЎЛМИШ БУ КЎХНА МАНЗИЛ ЯНА ЭЗГУЛИК ВА ГЎЗАЛ МЎЪЖИЗАЛАР МАКОНИГА АЙЛАНМОҚДА

МАРГИЛОН... Нафасларидан иймону эътиқод зиёдари уғурган, изу кузлари, сўзларидан саимимят, меҳр-муҳаббат ва гўзлут фўйлаган, санъати бе-киёс, мўъжизаларга ошуфта қалбларининг сехи баромклаврига ҳам кўчиб, ҳарки ҳунар-мандичилики санъат даражасига кўтарган, тириклигининг ҳар фанимат лаҳзаларини яратиш, бунёдкорлик билан файзи, фаровон этиб, каттао-киничи сизлаб, ўз қадрини баланд тутган чехралари фариштали инсонлар бешиги...

Бу қадим шаҳар тўғрисида Х асрга оид ёзма манбалarda, копаверса, араб географи Му-каддасий асаридаги ҳамда Бобур ҳазратларининг «Бобурномасида» МАРГИЛОН номи билан боғлиқ иш мусаломатлар учрайди. Шаҳар номи «Мар» — май-сазор, ўтзор сўзларидан олинганини маънавий дунёсини ҳам бу масканнинг азаддан

табиатнинг сўлим гўшаси, Аллоҳ ярлакаган жойлардан бирини эканлигининг исботиди. XI асрда бу ерда зарб этилган танглар шаҳарнинг Фарғона водийи ижтимоий ҳайтида кат-

та мавқега эга бўлганинг янага бор далиллар. Буюк илак тарбиянини ўйладиги йирик савдо ва ҳунармандичилик маркази бўлган Марғилон XI-XII асрларга келиб тарихи Ас-Самоний таърифи-

ча, ўз даврининг «Энг блук» шаҳарларидан бирига айланди.

3-бет

2-бет

МЕХР-ОҚИБАТ ВА ҲАМЖИҲАТЛИК ИФОДАСИ

Шу кунларда мамлакатимизнинг барча ҳудудларида энг улуг, энг азиз байрам — истиқололимизнинг 16 йиллигини муносаби кутиб олиши қизигин ҳозирлик кўрилмоқда. Бундай катта шодиёналарга ўзаро ҳамижиҳатлика, кўтарикинг рӯй билан тайёргарлик кўриш, теварак-атрофни тартибиш келтириш ва ободонлаштириш — азалий қадриятларимиздан.

Мамлакатимизда Президентимиз Ислом Каримов раҳманомагига жамиятимизнинг кўлумлашиси ишотлар жараёнида анъаналаримизни эъзолаш, ёш авлод онг-шурурига чукур сингидириш, миллий қадриятларимизни янгича маъно ва мазмун билан бойитишга алоҳидаги эътибор қаратилаётir. Вазирлар Мажхамасининг шу йил 10 августдаги қарори асосида август ойи ободонлаштириш ва озодалик олигига деб ёзган кўнглигани, ойлик доирасида 18-19 август кунлари ўтказилган умумхалқ ҳайрия ҳашари бу борадаги амалий ишларнинг яна бир ифодаси бўлди.

«Ижтимоий ҳумои йили» Давлат дастурда белгиланган вазифалари амала ошириши, ҳалқимизга хос бағриентлик, ўзаро ҳамижиҳатлик, саҳоват ва меҳр-оқибат каби зуғу фазилатларни янада мустаҳкамлаш, умумхалқ байрамларни яхшилдириш, сув ўйларини тозалаш ва чинчидарли ташиб кетиш, бир-бог’роғ ва хиёбонларни тартибиш келтириш, кўчларни ободонлаштириш ва то-запаш, республикаидаги санитария-эпидемиологик ҳолатни янада баркарорлаштириш мазкур қарорда кўзда тутилган музим вазифаларни ободонлаштириш, бир-бог’роғ ва хиёбонларни тартибиш келтириш, кўчларни ободонлаштиришга узган кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказилганда ҳайтида татбишида катнашилар.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани алоҳидаги эътибор тадбирни ўтказиладиги.

Ҳашар кунлари ҳалқимизнинг ўзгалир кўммагига мухтожарни кўлаб-куватлаш, кеска, ногирон ва бокувчисини йўқотган ёлзиз кишилар, кам таъминланган оиласигарни кўммага бериши кўнглигани

Биз билган ва билмаган тарих

Яқинда Эрондаги «Ал-Алам» телеканалининг Ўзбекистондаги ўз мухбири Ахмад Зубайдининг Бухоро шаҳридаги Мир Араб мадрасасида олиб борилаётган диний таълим жараёни ҳақида ҳикоя қулиучи репортажи Техрон төлевидениесидаги намойиш этилди. Шунингдек, ушбу репортажни сунъий йўлдош ёрдамида Саудия Арабистони, Қувайт, Яман кабо ўйдан ортиқ, ислом мамлакатлари аҳолиси ҳам кўришига муваффақ бўлди. Бу эса жаҳон ҳамжамиятимизни қадимий ва кўхна Бухоро тарихи ва унинг бутунига бўлгага қизиқиши ортастанидан дарсан беради.

Хўш, Мир Араб мадрасаси қачон ва ким томонидан қурилган? Ҳозир бу ерда толиғи илмларга кўнглини ортастанидан дарсан беради, уларга яратилган шарт-шароитларга кўпинга хорижий давлатлардага катта қизиқиши билдирилаётганлигининг сабаби нимада? Ҳудди шу саволлар билан биз мадрасаси директори Мухиддин НўйМОНОВга мурожаат қилидик.

МИР АРАБ МАДРАСАСИ

МУСТАҚИЛЛИК ТУФАЙЛИ ЯНГИ ҚИЁФА КАСБ ЭТДИ

— Аввало, бундай қизиқиши замонида Мир Араб номи билан тарифда ўмма из қодирган Сайд Абдуллоҳ (1461-1536 йилларнинг маъrifatparvarligi, саҳоват ва жасорати лимми-лим хаёти ётади, — дейди Мухиддин НўйМОНОВ. — Яман имри 22 ёшга кирганида, унинг қабида Аллоҳ таолога ишқ пайдо бўлиб, тоҳу таҳтдан воз кечади. Мир Арабининг кўёби Шайх Закариё ушбу мадрасаси курилишини охирига етказди.

Тарixдан маълумки, Мир Араб мадрасаси нафқат юртимизда, балки бутун Марказий Осиёдаги таълимни ривожлантиришида мухим аҳамиятга эга бўлган. Аммо 1920 йилдан давлат таълими хамда унинг маслаҳати билан Шофириён, Вобкент, Фик-

дувонда каналлар қаздиради, унда бой кутубхона талон-торж килинган...

Мустақилликнинг дастлабки йилларида Президентимиз шу мўътабар даргоҳга ташриф буриб, таълим жараёнини такмиллаштириши, талабаларнинг ўқиши ва яшаш шароитларини тубдан яхшилаш бўйича мутасдиqlарини топширилар. Аммо 1530 йилдан олайтидан ўқишини баланд олайтидан талабаларга ҳавас билан қарайиз.

— Юртимиздаги тинчлик, хотирхамлиқ ва диний бағрикентлики кўролмай Ўзбекистонга тумат тошини отаётган айрим Гарб сийёсатчиликнинг ёлғончилиги ва иккисизламачилигини фоши ётишади ҳам Мир Араб мадрасаси мухим аҳамиятга эга бўялти, — дейди вилюот бош имом-хатиби Фоуржон Рахимов. — Масалан якимда АҚШ давлат де-парентами экспретларнинг 2006 йил якуни бўйина тайёрланган «хисобот»ларда Ўзбекистон диний эркинлик таъминланмаган мамлакатлар, рўйhatига кириштари туматдан бошча нарса эмаслигини исботлаш учун Бухорада 10 мингдан ортиқ ишини намоз ўйидиган Калон маскади хамда унинг ёндиги Мир Араб мадрасасида олайтидан диний таълими кўрсатишинг ўзи кифоғи килилайди.

Демак, Мир Араб мадрасаси ҳозир ҳам жаҳолатта карши маъrifat билан курашмайди. Шу боси ҳуқиқи илм дарроҳининг шукрати оламаро тармолоқдаки, бу ўзбек хуқига юқсан ифтиҳор башмайди.

**Даврон БАХРОНОВ,
«Ўзбекистон овози»
муҳбiri,
Абдужалол ҲАЛИЛОВ,
журналист**